

Kulturarv Östergötland

NR 4 2010

Kulturarv Östergötland anordnar stora konferenser

Kulturarv Östergötland har varit med om att anordna två stora konferenser under hösten. Dels den nationella ABM-konferensen med deltagare från hela landet, dels den traditionella Kulturarvsdagen som denna gång lockade 150 personer till läns museet.

Om dessa konferenser, om nya databaser och spännande kartmaterial och en hel del annat kan du läsa i vinterns nyhetsbrev från Kulturarv Östergötland.

Vi önskar alla läsare God Jul och Gott Nytt År!

ABM-konferens i Linköping

Den 26-27 oktober arrangerade nätverket Kulturarv Östergötland och det nationella Portalnätverket en stor nationell ABM-konferens (Arkiv Bibliotek Museum). 110 personer samlades i Linköping för att diskutera kring temat "Hur tillgängliggör vi vårt kulturarv?"

De två dagarna handlade om digitalisering och tillgängliggörande nationellt, regionalt och lokalt. Nationella företrädare bland annat från Riksantikvarieämbetet och Kulturdepartementet blandades med representanter från regionala portaler och med lokala företrädare. Konferensen syftade till att ge en överblick om vem som gör vad och vilka möjligheter vi ser framåt.

Vikten av samverkan kom upp gång på gång. Det blir allt viktigare när kraven ökar utan att nya medel skjuts till. Konferensen är i sig ett tecken på att samverkan ökar. Utvecklingen av olika samsökningar och det så kallade Portalnätverket är sådana initiativ. "Det finns ingen väg tillbaka när man har börjat samarbeta!", sade Märta Molin, Kulturarv Västernorrland.

Läs mer [här](#).

Märta Molin berättar om Kulturarvsportaler.

Bild: Elisabeth Strömberg, Kulturarv Östergötland

Hus med historia i Ringarum

Ringarums hembygdsförening har en välgjord hemsida med mängder av intressant information. På sidan kan man numera också läsa ett bildreportage om deras arbete med att restaurera en 250-årig ryggåsstuga som gick mot förfall.

Med medel från projektet "Hus med historia" kunde föreningen ta sig an stugan och med kunnig snickarhjälp återställa den i ursprungligt skick. Skadade delar av väggarnas stockar och knutar har ersatts, väggar och fönster har målats. Numera står stugan åter röd och fin på Hembygdsberget i Ringarum. För att läsa mer om restaureringsarbetet får du gå in under rubriken "Historiska hus". Läs mer [här](#).

Ringarums nyrenoverade ryggåsstuga.

Bild: Ringarums hembygdsförening

Östgötskt kulturarv i Europa

Nu finns även svenskt material i den europeiska sökportalen Europeana. Bland annat Riksantikvarieämbetet levererar material från det som kallas K-samsök. Det betyder att du redan idag kan söka på exempelvis "Mjölby" och få träffar från alla möjliga databaser, även utländska, där de har material från Mjölby.

Europeana innehåller nästan 15 miljoner objekt. Omkring 1 500 institutioner har lämnat sina objekt vidare till Europeana. Här finns än så länge främst bilder och texter. Efterhand vill man också utöka delarna kring film och ljud. Läs mer [här](#).

I Europeana finns även östötamaterial.

Bild: Europeana

Kulturarvsdag lockade 150 personer

Den 25 november arrangerade Kulturarv Östergötland/ Östergötlands länsmuseum kulturarvsdag på läns museet. Det varierade programmet lockade 150 personer från länets alla hörn och från både institutioner och föreningar.

Ett ”smörgåsbord” av inslag erbjöds deltagarna i Wallenbergssalen. Vi som var där fick höra om upprorsmannen Nils Dacke och planerna på ett Dackeland i Kindabygden. Vi fick också bland annat höra om arkeologiska utgrävningar i Linköping och om datorernas historia där faktiskt Östergötland utmärkte sig tidigt med företag som Facit, Luxor och Saab.

De korta förevisningarna uppskattades av besökarna som naturligtvis också gavs tillfälle att se vad som är på gång just nu på läns museet och att knyta nya värdefulla kontakter.

Läs mer [här](#).

Givande möten på höstens kulturarvsdag.

Bild: Elisabeth Strömberg, Kulturarv Östergötland

1600-talskartor på nätet

Riksarkivet har lagt ut mängder av äldre kartor på nätet. För Östergötland finns ett digert material att botanisera i. Många av kartorna är inskannade från så kallade jordeböcker som du själv kan bläddra i direkt. Den gemensamma databasen innehåller 12 000 kartor över byar och gårdar från perioden 1630-1655. Du kan söka i materialet på olika sätt, via register eller via modern karta. Läs mer [här](#).

Inom Riksarkivets organisation finns idag miljontals kartor från 1500-talet och framåt. De kartor vi nämner ovan är gratis att titta på, men det finns också funktioner på Riksarkivets sidor där man tyvärr måste ha abonnemang.

Detalj ur karta från Tingstad.

Bild: Riksarkivet

Historiska hantverk

Anders Lindkvist i Norrköping har lagt ut en hemsida och blogg om historiska hantverk. Sidan innehåller historiska artiklar och inlägg om kläder, byggnader, mat mm. Senaste diskussionen på sidan går kring hur man kan sy en Vångadräkt. Läs mer [här](#).

Det vi ser är ett ökande intresse för att bilda grupper och nätverk på nätet. På det här sättet kan man oavsett var man bor hitta personer som delar ett ibland ganska smalt intresse. Många av de här sidorna är välgjorda och börjar nu hitta fram till vår portal Kulturarv Östergötland.

Vångadräkt enligt konstnären Nils Månsson Mandelgren.

Bild: Anders Lindkvist

Övrigt

Wiki-Rötter är ett nystartat digitalt uppslagsverk för släktforskare. Alla är välkomna att dela med sig av sin kunskap och skriva egna artiklar som handlar om släktforskning. Bakom sidan står Sveriges släktforskarförbund och nättidningen Rötter. Läs mer [här](#).

I vår serie ”Månadens ljud” publicerar vi nu i december en text och ljudet från en ”Tummelisa”. Det lilla dubbeldäckade övningsplanet kunde komma upp i en hastighet av nästan 150 km/h och var under 1920- och -30-talen en av militärflygets riktiga trotjänare. Det är faktiskt sedan 1989 återigen möjligt att se en Tummelisa i luften. Mikael Carlson flyger sin egen Tummelisa, försedd med originalmotor, som han har byggt efter gamla ritningar.

Läs mer [här](#).

Tummelisa på Malmens flygfält.

Bild: Flygvapenmuseum

www.kulturarvostergotland.se

Redaktör.....Dan Malmsten

dan.malmsten@ostergotlandskansmuseum.se

Grafisk form.....Charlotte Fahlén